

PELMEL

in.ihned.cz/pelme

Šternberkem
a Lužicemi bezpečně

Soutěž Cesty městy, zaměřená na zklidňování dopravy, zná své vítěze. Ze třiceti přihlášených projektů získal v kategorii město nejvyšší ocenění Šternberk na Olomoucku. Prvenství a tým i prémii 80 tisíc korun si odnesl za celkovou regeneraci městského centra. Rozsáhlé úpravy centrálního prostoru přinesly snížení počtu parkujících automobilů, zvýšení bezpečnosti chodců nebo bezbariérové úpravy náměstí s mobilními sloupky vymezujícími jednotlivé funkční zóny. První místo v kategorii obec a prémii 40 tisíc korun získaly Lužice u Hodonína za rekonstrukci Velkomoravské ulice. „Soutěž Cesty městy poukazuje na dopravní řešení, která respektují pohyb a setkávání chodců, prostor pro cyklisty

i potřeby parkování nebo zásobování. V praxi to obvykle znamená zúžení jízdních pruhů pro automobily a naopak rozšíření chodníků, posílení zeleně nebo vymezení zvláštních pruhů pro cyklisty,“ uvedl Radek Patrný z Nadace Partnerství. Generálním partnerem soutěže je společnost Škoda Auto, oficiální záštitu poskytlo Ministerstvo dopravy – Besip.

(in)

Rytířská hra
chráněnou památkou

V létě letošního roku vyhovělo chorvatské ministerstvo kultury žádosti odborných orgánů města Korčuly a zapsalo rytířskou hru Moreška do Seznamu chráněných kulturních památek Chorvatské republiky. Moreška tak získala zvláštní status, který současně znamená, že tuto tradiční rytířskou hru – tanec s meči – nesmí nikdo kromě Korčulanů provozovat. Získaný status ji řadí po bok známé rytířské hry na koních ve městě Sinj – Sinjské alce, patří k nejpopulár-

nějším v zemi. Moreška se ve městě Korčula provozuje už asi čtyři sta let. Název této rytířské hry pochází z italského nebo španělského moresca či moros, tedy mouřenína, a symbolizuje boj bílých (křesťanů) s černými (muslimy, Maury). Bojuje v ní bílý král se svým vojskem proti černému králi, který mu unesl snoubenku. Strhující atmosféru boje a tance podtrhují barvitě kroje: bílé vojsko v červenozlutých kostýmech, černé v černobílých.

(in)

Do Maďarska
s prospektem

Při výletech doma i při cestách do zahraničí nám obvykle pomáhají mapy a nejrůznější průvodce. Další možnosti, jak se o té které zemi

dozvědět více, jsou specializované prospekty, které se zaměřují často na konkrétní region nebo město. Například na webových stránkách Maďarské turistiky, informačního střediska pro tamní cestovní ruch, je můžete získat zdarma. Nabídka je pestrá, vybírat lze téměř ze šedesátky destinací. Jen namátkou: Balaton, Budapešť, hrady severního Maďarska, Jezero Tisa, lázně Debrecen, Harkány nebo Szeged, Pannónia, Střední Zadunají nebo župa Borsod-Abaúj-Zemplén. Kromě nich jsou k dispozici také tematicky zaměřené brožury, pojednávající o cykloturistice, ekoturistice, koňských farmách, kempech, židovských památkách nebo místech UNESCO. Publikace jsou nejčastěji v angličtině a němčině, ale i v češtině nebo slovenštině. (in)

Tip IN magazínu

PODZIM JMÉNEM TÖRGGELEN

V Jižním Tyrolsku na severu Itálie začaly slavnosti Törggelen. Tradice, stará několik staletí, souvisí se způsobem, jakým se v dávných dobách v oblasti Jižního Tyrolska získávala šťáva z vinných hroznů. Po skončení sklizně měli vinaři ve zvyku navštěvovat se navzájem a ochutnávat mladé víno. Tato příjemná zvyklost se dochovala do dnešních dnů a nyní se jí mohou účastnit i prázdninové hosté.

Usedlosti, které v tomto období vítají hosty k obloženým stolům, se nazývají Buschenschänke. Říká se jim tak podle větvičky (busch), která se připevňuje na dveře. Na kvalitu těchto zařízení dohlíží Asociace jihotyrolských farmářů. Každým rokem uděluje asociace ocenění nejlepšímu provozovateli Buschenschänke, kterým se letos stala farma Zmaler-Hof ve vesnici Schenna/Scena nedaleko lázeňského města Merana.

Slavnosti Törggelen začínají s vinobraním a končí s padajícím listím na konci podzimu. Přestože jsou oslavy zaměřeny především na hodování, jejich součástí bývají také procház-

ky do přírody, která je na podzim v Jižním Tyrolsku vskutku okouzující. Příjemné jednodenní putování po sluncem zalitých vinicích nad Brixenem a Neustiftem s možností ubytování přímo u vinařů přináší podzimní akce pořádaná každý pátek pod názvem Törggelenwanderung.

Mezi oblíbené výlety patří ty do kaštanových alejí. Jedny z nejvzrostlejších a nejstarších kaštanů najdete mezi městy Vahrn/Varna ne-

daleko Brixenu. Zdejší trasa, po kaštanech nazvaná Keschn-Weg, prochází malebnou zvlněnou krajinou a kromě pěkných výhledů do údolí nabízí možnost občerstvení v některém z místních podniků.

Kaštany patří vedle hroznů k plodinám, které se v období Törggelen těší největší popularitě. Zvláště to platí pro údolí Eisacktal/Valle Isarco. Plody mohutných kaštanovníků pokrývajících zdejší svahy používají místní kuchaři jako základní ingredienci v řadě pokrmů, od polévek a nádivek až po cukrářské výrobky. Rozemleté na mouku se přidávají do pečiva, chleba, dortů nebo pudinků. Čerstvě upražené kaštany přijdou k chuti během kořování mladého vína. Kouzlo jedlých kaštanů objeví návštěvníci letošních podzimních slavností. Jednou z nich je tradiční kaštanový festival ve vesnici Lana u Merana. Těšit se můžete například na tradičně připravený chléb z mletých kaštanů nebo sladké koblížky. Ochutnávky budou doplněny tematickými výlety, odbornými přednáškami, zábavou pro děti i pro dospělé. (in)